

EEFJE RAMMELOO

Titia

*Een onbezonnen reis
naar het land van de vijand*

Gruwelen van na de oorlog

NON-FICTIE

EEFJE RAMMELOO

**TITIA, EEN ONBEZONNEN REIS
NAAR HET LAND VAN DE VIJAND**

Cossee, €18,90.

240 blz.

★★★★★

De jonge vrouw wacht op het wisselen van de wacht en glipt de rijkskanselarij binnen. “Ik wil de Führer spreken,” zegt ze gedecideerd tegen de receptioniste. Ze wil namelijk trouwen met de man van haar hart, een militair van de Wehrmacht, en daar is toestemming van de hoogste autoriteiten voor nodig.

Even later zit ze tegenover Hitlers rechterhand, Martin Bormann, die vriendelijk genoeg is maar niks voor haar kan doen. Prompt gaat ze op zoek naar de bisschop en als ze ook daar nul op het rekest krijgt, klopt ze aan bij de jezuïeten. De volgende dag trouwen ze kerkelijk. Het is april 1943. Een jaar eerder was Titia Moleenaar, zomaar, om weg te komen uit het benauwende Nieuwendam en haar katholieke ouderlijke milieu, naar Duitsland vertrokken, waar ze meegesleept wordt in de oorlog.

Ze krijgen twee kinderen, maar Helmut zal de jongste pas zien als die vier is. Hij heeft zich tijdens de oorlog aan de Amerikanen overgegeven en hoewel krijgsgevangenen na de oorlog naar huis teruggezonden moeten worden, scheppen de Amerikanen een nieuwe categorie: ‘ontwapende vijandelijke strijdkrachten’. Die worden naar Frankrijk gestuurd.

Als overwonnen militair moet Helmut er van vijf uur ’s morgens tot tien uur ’s avonds op het land werken; om hem heen creperen velen door honger en ziekte.

We weten veel over de gruwelen van de oorlog, maar nog weinig over de gruwelen van na de oorlog. Als Titia na de Duitse capitulatie door een bos fietst, wordt ze door Amerikaanse militairen verkracht.

Met hardnekkige moed houdt zij al die jaren haar ideaal van een huwelijk intact. Ze werkt als onderwijzeres in Nederland, voedt de kinderen op en probeert Helmut terug te krijgen, maar de grenzen blijven lang gesloten. Pas in 1950 kan hij mijnwerker worden in Limburg: arbeid die hem vreemd is.

Door zijn angsten en doordat kinderen van een Duitser het na de oorlog in Nederland zwaar te verduren hebben, duurt het nog jaren eer ze een min of meer gelukkig gezin vormen.

Eefje Rammeloo ‘reconstrueerde’ het verhaal van haar oma Titia aan de hand van een kist vol brieven, notitieboekjes en fotoboeken, van interviews en reizen. Ze vertelt het in een simpele, effectieve stijl zonder hang naar drama en zonder oordelen. Juist die kaalheid maakt het bewonderenswaardig.

John Jansen van Galen